

Hr. Jeronimus' Maal at efterlade Hr. Leander en Million ubeskaaret, vil Loven endog øge hans Virkelyst betydeligt.

At Arvens Formindselse skulde være til Skade for Hr. Leanders Energi, kan der vanskelig være Tale om. Han blev i det Hele næppe daarligere Menneske ved at tage fat her i Verden med en Kapital paa 10,000 Kroner i Stedet for med en paa 100,000. Jeg tør vædde paa, at han som Regel er mere værd med den lille end med den store Kapital.

En stor Arveafgift er retfærdig, thi intet Menneske kan alene ved sit Arbejde og sit Snille erhverve stor Formue. Selv den, der var istand til at arbejde nitten Timer i Døgnet med alle sine Evner, kunde ikke blive Millionær, undtagen visse ydre Forhold var ham gunstige. Han gør maaske en vigtig Opdagelse — enten tilfældig — uden egen speciel Fortjeneste, eller som Enderesultatet af mange andres møjsomme og utaknemmelige Forarbejder. Altsaa ogsaa uden egen speciel Fortjeneste. Han høster Frugten af manges Slid. Men hvad er han selv andet end et Led i Udviklingen? De store Fordele blev med Urette hans alene.

Eller han finder hændelsesvis en lille Guldaare i den Jord, han har Skøde paa, og som han kalder sin. Men da Jorden er alle Menneskers, saa kan Fundet dog ikke blive Finderens alene.

At en Mand bliver rig paa et Hul i Toldloven er lovligt, men ikke retfærdigt. Han bliver rig paa Medborgerens Bekostning.

Man kan tage, hvilket man vil. Et nøjere Eftersyn vil altid vise, at ingen nogensinde et bleven rig ved sit Arbejde og sine Dyrke alene.

Derfor bør „fede“ Forretninger stærkt beskattes og Arv i høj Grad beklippes, saa at de paa uretfærdige Forhold af den enkelte maaske yderst retskafne Mand erhvervede Rigdomme gennem Statens Ordning anvendes til at skabe Livsbetingelser for de Mennesker, der lider under den sociale Ordning. Mangler, og paa hvis Bekostning maaske netop denne Mand blev rig.

Endvidere er der Variété-Næringen. Lad den kun give noget mere! Ti Øre ekstra pr. Gæst er ikke noget at tale om. Den, der giver halvtreds Øre for at se Dagmar, har saamænd Raad til at give treds. Den, der giver to Kroner, har Raad til at give to Kroner og ti. En saadan Kopskat paa Variétégængere i Hovedstaden og i Provinserne vil daglig give en, artig Dyrke Tjener til Statskassen. Tænk hvad alene Tivoli i Sommerens Løb vil give!

Og saa er der Tobak. Læg Mærke til, hvilket uhyre Antal Forhandlere denne Luksus-Artikel føder. Hver Urtopod fører Tobak og Cigarer. Hvert femte Hus har en Cigarbutik. Ingen Herre kan blot i et Minut være i Forlegenhed for Cigarer. Er Butikkerne lukkede, saa har de Caféerne og Automaterne. Man skulde tro, at Cigarer var vigtigere for Folk end noget andet i Verden. Eller man skulde tro, der maatte være en rasende Konkurrence mellem Forhandlerne. Men nej! Ingen Plakater i Vinduerne med det sædvanlige Skrig og Skraal om Billighed. Og næsten ingen Reklame i Aviserne — undtagen Sigvard Hansens. Det er naturligvis rart, at Cigar- og Tobakshandel kan brødføde saa mange Familier paa en værdig og anselig Maade, men det er ikke billigt for Samfundet, og det var maaske værd at overveje, hvorledes man skal beskaffe Tobaksforbruget og Tobakshandelen retfærdigere end hidtil. At Tobak er bleven næsten uundværlig for mange Mennesker er ikke det samme som, at den bør være billig eller endog skattefri. Tobaksrøgning er og forbliver en Uødvendighed, og bør beskattes forsvarligt.

Ogsaa Kaffen bør have et Klem. Og Vandet bør beskattes — ikke det, som vi kan faa saa godt og klart og næsten gratis af Jorden — men Sodavandet. Der bælges Sodavand her i Landet — af baade Totalfolk og Alkoholnydere. Det er aldeles meningsløst. Men vil man have det, saa faar man betale! Tre Øre til Kassen paa hver Sodavand — det er ikke noget at betænke sig paa.

Og endelig er der Spritten — den meget omstridte.

Nogle mener, at en mægtig Spiritus-skat skal være Middel til at nedstemme Drikkeriet. Det bliver en Betragtning for sig. Naar man drøfter økonomiske Materier, saa maa man holde de pædagogiske udenfor. Naturligvis skal Spritten beskattes, men ikke for, at vi derved kan faa Menneskene gjort bedre.

Naar man trænger til Penge i Statskassen, saa sætter man ikke høj Skat paa Spritten med den Motivering, at man vil nedstemme Spritforbruget. Det vilde jo være et selvmorderisk Beskatningsprincip. Nej, Spritten bør beskattes stærkt, alene fordi det er den største Luksus- og drikke Spiritus. Det er blot retfærdigt at lægge paa, saa det klodser, for Vin, Whisky, Brændevin, Øl, Likører, kort sagt: Spiritus under enhver Form.

Det er i det Hele taget den flotte Ende, vi skal skære af.

Blide, April 1903.

Ingeborg Raunkjær.

Bøger.

De Spédalske.

Roman af Agnes Henningsen.

Det nordiske Forlag.

Hvis Forf. ved Bogens Titel har troet at tage Afstand fra de Mennesker, hun skildrer deri — at staa rolig iagttagende overfor dem, saa er dette ikke lykkedes; men det kan jo heller ikke betragtes som nogen Fejl, at den, der skaber noget, lever i og med det skabte. Agnes Henningsens Sorgmod taler gennem alle disse mer eller mindre letfærdige Mennesker. Der enten mindre efter Elskov, eller hellere end gerne lader sig fange af Elskov, og for hvem denne Elskovsleg til Dels har ødelagt Livets virkelige og varige Værdier. Det meget betydelige, ja geniale Arbejde, med sit rammende Sprog og sine fortrinlige Situationer, mister maaske lidt i sin gribende og fængslende Magt derved, at Hovedpersonen, Godsejer Brandt, er ret uforstaaelig. Han kaldes Don Juan, men han er ingen levende Don Juan. Han gør Indtryk af at være en af døde Kavaler, som Graven ikke har kunnet holde paa, og hvis Skygge nu vanker rundt og søger das ewig weibliche i En og i Alle, men som hele Tiden tager fejl af, hvem der er hvilken, — som næppe har knyttet et Forhold, før han atter hæver det og som til sidst staaer helt komisk, da han, idet han er ved at rejse med den sidst Udvalgte, kommer til at tænke paa, at der jo er en blandt de mange tilbedende Kvinder, han ligesom har glemt at tage i Besiddelse. Næst efter Godsejeren er hans Forpagter den mest fremtrædende mandlige Skikkelse i Bogen. Han er vist uhyggelig sand, halvt eller helt sindssyg som han er, med et stygt Ungdomsliv bag sig og stadig i utøjlet Lidenskab. Sin Hustru betegner han som den „lille Pige“, man giver Kost og Løn for at hun skal være god mod ens Børn, og skønt han selv forsørger et Barn, der er betroet til hans Omsorg, ruger han med dump Skinsyge over Hustruen; Fru Iris, der har været et af Godsejerens Ofre og stadig er det, for saa vidt som hun hverken kan eller vil opgive sin Kærlighed. Hendes Skæbne bliver den næsten grufuld almindelige for Kvinder, der har paadraget sig Ægteherrens Unaade: Hun rives fra Hjem og Børn for at sendes til en Sindssygeanstalt. Af de øvrige Kvindeskikkelser er vel Anne Lise den fortrinligst skildrede, denne nervøse, godmodige og letsindige Sangerinde, der ikke som Fru Iris lader sig forføre, men vil forføres eller forføres. Af hæderlige Mennesker findes faa, deriblandt den kloge og dygtige Fru Hering, der er ubegribelig forelsket i sin ubetydelige Mand, og Godsejerfruen, den store Moder, som heldigvis lever saa meget for sine Børn og i sine moderlige Instinkter, at Mandens Utroskab ikke knækker hende.

„De Spédalske“ er ligesaa fuldenkt kunstnerisk som sørgelig raa. Maatte den højt begavede Forf. snart gøre andre og lykkeligere Erfaringer end dem, der hidtil er kommen til Orde i hendes Arbejder.

Frede Thomsen: Mme. Récamier og hendes Venner. Et Tidsbillede. (Det nordiske Forlag).

Naar man har læst en Bog, hvis hele Tendens er En imod, eller om der ingen Tendens er, hvis Indhold oprører Ens sunde, sædelige Sans, saa er det saare velgørende, næsten nødvendigt for det aandelige Velbefindende hurtigst muligt at vende Øjet og Tankerne til Tider eller Steder, hvor der findes fine og skønne og gode Mennesker. Mme. Récamier var et saadant Menneske. Opvokset i en yderst letfærdig Tid, gift med en langt ældre Mand allerede i sit 15. Aar før Kvinden i hendes endnu var vaagnet, elsket af berømte og „farlige“ Mænd, vedblev hun dog hele sit Liv igennem ikke blot at være den uforlignelige Skønhed, Mennesket med det store og rige Hjærte, men den pligtro Kvinde, den, hvis Dyd sejrede over selve den dybe og stærke Kærligheds Fristelse. — Frede Thomsen har omfattet sit Emne næsten med Ømhed og hverken sparet Tid eller Ulejlighed for at faa saa meget som muligt med. Alle disse Smaatræk om den „ædle Dame“ udgør ogsaa en baade let og behagelig Læsning, men nogen egentlig Karakteristik har Forf. ikke evnet at give hverken af Hovedpersonen eller af de Berømtheder, som til dels udgjorde hendes Kreds.

M. C.

Til Kvinderne.

Valgene staaer for Døren, men vi Kvinder skal ikke være med; i 1849 da Kongen delte sin Magt med Folket, blev Kvinderne ikke regnede med til Folket — skønt vi er Flertallet; alligevel kan vi gøre meget. Hostrup siger:

Men hvem af de tvende, der egentlig raader — Det hører nu altid til Kærligheds Gaader. Forlang den ej gættet, thi saa gaar det broget; Og friest er den, der gaar frit under Aaget.

Det er altsaa tvivlsomt, hvem der raader — Mand eller Kone; og det er ogsaa det normale i Ægteskabet, at man ikke ved, hvem der egentlig raader; men brug nu eders Magt, I Kvinder, og faa eders Mænd til at stemme paa de Mænd, der vil dele deres Magt med Kvinderne, som Kongen i sin Tid delte sin Magt med dem. De deler den dog med eder i de smaa Hjem, hvorfor saa ikke ogsaa i det store? Særlig de Kvinder, der er gift med Rigsdagsmænd, har en stor Opgave. Mændene er jo Hovedet, men saa er Kvinderne Halsen; se at faa Hovedet drejet, saa de gør, hvad Ret er mod Kvinderne.

Vi vil gerne tage de smaa Skridt; lad os derfor kun foreløbig nøjes med kommunal Stemmeret, saa faar vi Øvelse til det næste Skridt.

Det første lille Skridt er allerede indrømmet os, har I rigtig lagt Mærke til det, det er den nye Lov om Menighedsraad, hvortil Kvinder for første Gang har baade Stemmeret og Valgbarhed i Lighed med Mændene. Og lad os saa endelig benytte den Ret, vi her har faaet; thi gør vi ikke det, saa varslar det daarligt for det næste Skridt.

Alle Kvinder, der er fyldt 25 Aar, har Stemmeret; i September skal vi lade os indtegne paa Valglisterne, og i December skal Valgene foregaa til Menighedsraadene, der skal bestaa baade af Mænd og Kvinder. Tænk eder allerede nu om, hvem I vil stemme paa; jeg tvivler ikke om, at I vil vælge Mænd eller Kvinder, som har kirkelig Sans og Evner dertil. Jeg tror ikke, den Spaadom gaar i Opfyldelse, at I vil vælge Medlemmer, der er Fjender af Kristendommen — men skulde der ikke nok i eders Sogn være 6 à 7 (jeg kan ikke bestemt huske Antallet) Mænd eller Kvinder, der vil tjene Vorherre i den Sag? Vælger I en Flok, der vil det, saa tror jeg, det kan blive baade Præsten og Sognet til Gavn og Velsignelse. Glem nu kun ikke at komme paa Valglisterne, men husk paa, hvad Digteren siger:

Uden eder Dagen viger
Og den vokser kun med jer —

Jutta Bojsen Møller.

Et kommunalt Familiehjem.

For en rum Tid siden nedsatte Kommunen et Udvalg — selvfølgelig af Mænd — for at søge Midler mod den særlig den Gang stærkt trykkes Mangel paa gode Boliger for Smaafolk. Nu endelig efter 5 — fem! — Aars Forløb fremtræder dette Udvalg med en Plan, interessant nok til et Familiehjem eller Fælleshjem. Dette Hjem skal særlig være beregnet paa Enkemand og Enker med Børn, altsaa Mennesker, der maa gaa ud af Hjemmet for Erhvervets Skyld uden at kunne efterlade nogen der til at sørge for Børnene og Møden. „Politiken“, hvorfra vi henter vore Oplysninger, glæder sig over, at Udvalget i første Linje har tænkt paa Børnene. Vi deler ikke helt denne Glæde og skal straks sige hvorfor.

Bygningen skulde bestaa af en større Hovedfløj og to mindre Sideløje med en høj Kælder. I de 4 Etager henimod 70 Lejligheder, mest paa 2, et mindre Antal paa 1 Værelse. I Kælderen et Fælleskøkken og Spisesal, Badeværelse og — to Opholdsrum til mindre og større Børn.

Opholdsværelser for Børn i Kælderen!

Hvor tydeligt viser det ikke hele Planens mandlige Oprindelse, Da Frk. Zahle for over 25 Aar siden indrettede sin Skole, blev øverste Etage bestemt for de mindste Børn, fordi det er disse, der trænger mest til Sol, Lys og Luft. Sagens har, Dhrr. aldrig lagt Mærke til, at Børn selv paa en hed Sommerdag helst vælger den solede Side af Vejen til Legeplads fremfor den skyggede. De blege smaa Menneskespirer fra Kælderne, dem er det jo netop, vi vil løfte op til en Tilværelse fri for Fugtighed og Mørke. Skal da Kommunen gaa i Spidsen med at henvise Børnene til Opholdet Dagen igennem i en Kælder? Er den end aldrig saa høj, det er dog ikke der, Solen kommer først og dvæler længst, det er ikke der, Luften er lettest og mest fri for usunde Bestanddele.

Japanske Kvinders Haar.

(Efter Lafcadio Hearn ved Johanne Münster.

I.

De unge Døtre i Familierne i Japan har meget langt Haar, og det er ikke uden Interesse at se, hvorledes det sættes op. Dette sker hver tredje Dag, og man paaregner, at hertil medgaar omtrent en Time. Men Sagen er nok snarere den, at det tager to Timer. Frisørinden, der paa japansk hedder Kamiyui'en, sender først sin Elev til Kunden; hun renser, vadsker, parfumerer og kammer Haaret med mindst fem Slags Kamme. Saa fuldkomment bliver denne mærkelige Frisure sat op, at den holder fra tre til fire Dage. Men om Morgen, naar der støves af, ildækkes ogsaa Haaret omhyggeligt med et Tørklæde, og det morsommeste japanske Træstativ, hvor Halsen, ikke Hovedet, hviler, muliggør, at man kan sove bekvemt uden at ødelægge den vidunderlige Haarbygning.

Efter at Eleven er færdig med Forbedelserne, kommer Frisørinden og begynder at konstruere Frisuren. Foruden et stort Udvalg af Kamme benytter hun hertil smaa Løkker af gylde Traad, kulørte Papirssammen-slyngninger eller sirlige og nydeligt farvede Stykker Silke crêpe, fine Staal-fjedre og morsomme smaa kurveagtige Genstande, over hvilke Buklerne dannes i bestemte Former, inden de sættes fast.

Men Kamiyui'en bringer ogsaa Barberknive med sig; thi den japanske unge Pige bliver barberet, Kinderne, Ørene, Øjenbrynene, Hagen, ja, endogsaa Næsen bliver raget.

„Men hvad er der dog at barbere?“ spørger man. Det fine ferskenagtige Dun, der danner Fløjlet paa den smukkeste meppeskelige Hud, er netop det, som japanesisk Smag ønsker fjernet. Der er dog endnu en anden Gerning for Barberkniven at gøre. Alle unge Piger har en bar Plet paa omtrent en Tommes Diameter midt paa Hovedet. Denne Plet bliver kun delvis skjult ved at det forreste Haar festes tilbage til Baghaaret. Det nyfødte Pigebarns Hoved bliver glatraget. Efter et Par Aars Forløb faar den lille Piges Haar Lov til at vokse undtagen midt paa Hovedet, hvor en stor Tonsur holdes vedlig. Men for hvert Aar mindskes Tonsurens Størrelse, indtil den svinder ind til den oven omtalte lille